

Черниш Олена Анатоліївна, курсант 3 курсу Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС
Науковий керівник: викладач кафедри адміністративних та цивільно-правових дисциплін Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС, кандидат юридичних наук **Ваньчик Ю. А.**

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ПОЛІЦІЇ

Розробка стратегії вдосконалення системи формування правової культури майбутніх працівників поліції України виступає вивчення європейського досвіду, який допомагає зрозуміти особливості і закономірність розвитку сучасної системи освіти поліції, яка готує їх працівників до відповідального виконання професійних обов'язків, утвердженням і захистом правових норм у всіх сферах життєдіяльності громадян, дотримуючись при цьому правової культури.

В багатьох європейських країнах сьогодні накопичено великий, різноманітний і різноаспектний досвід підготовки фахівців для поліцейських служб в контексті формування правової культури.

Аналіз наявних досліджень і невирішених аспектів проблеми. Сьогодні українські вчені досягли значних результатів у дослідженні цілої низки проблем професійної підготовки поліцейських у зарубіжних країнах. Різні аспекти професійної підготовки співробітників поліції та їх правової культури вивчали юристи, філософи, соціологи, педагоги, психологи та інші фахівці, а саме: О. Буданов, В. Бутилін, О. Губанов, О. Зубков, В. Ілларіонов, В. Райко, М. Козяр, М. Кіреєв, Л. Колодкін, О. Кононов, О. Коренєв, В. Коробов, О. Крилов, В. Мельник, В. Морозов, С. Полежаєв, В. Сальников, В. Сергєвнн, О. Столяренко, В. Чернявський, І. Шушкевич та ін.

Із зарубіжних учених і практиків значний внесок у дослідження теоретичних і організаційно-правових проблем поліцейської діяльності різних країн внесли М. Бентон, Р. Бойд, Д. Брандес, П. Вікстрем, А. Воллмер, Ф. Гортезі, Д. Грін, А. Даттон, Ф. Деніз, А. Келлі, В. Леонард, С. Ойгард, М. Пагон,

Р. Перкінс, Дж. В. Поттер, Д. Свон, Р. Таннехілл, О. Уїлсон, Р. Уолмслі, П. Уейс, П. Фармер, С. Філіпс, А. Б. де Фонтене, З. Франке, Р. Харріс, Л. Шерман, Г. Шнайдер, В. Штерн та ін. У публікаціях цих авторів всебічно висвітлено питання професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. Аналіз сучасної теорії і практики підготовки майбутніх правоохоронців показав, що проблема формування правової культури майбутніх правоохоронців з використанням зарубіжного досвіду ще не була предметом комплексного психолого-педагогічного дослідження.

Освітній, правовий і культурний рівень поліцейських розглядається як основна складова, яка забезпечує прогресивний розвиток поліції, а поліцейська освіта – як сильний резерв підвищення ефективності поліцейської діяльності. В зв'язку з цим системи професійної поліцейської освіти європейських держав переслідують ціль, готувати в своїх навчальних закладах професіоналів різного рівня і для будь-якої поліцейської діяльності, де формування правової культури виявляється не тільки в писаних нормах, тобто в конкретних текстах, а і в практиці їх реалізації, виконання. Чим точніше практика застосування права відповідає змісту норм і принципів права, тим вище правова культура. Правова культура залежить від правової свідомості. Зарубіжний досвід показує, що правова культура вища там, де людина і держава виступають як рівноправні партнери, де існує їх взаємна відповідальність один перед одним [1, с. 246].

Правова культура майбутнього фахівця залежить від правової культури суспільства, тому і передбачає творче та критичне осмислення правових законів, норм, нормативів з огляду їх демократичного, морального та гуманістичного змісту. Розглянемо деякі аспекти професійної підготовки майбутніх поліцейських в Польщі, яка близька нам по історичному, демократичному, політичному розвитку, рівню демократії політико-правової системи, загальної та правової культури і правосвідомості населення та ін.

Аналіз особливостей системи професійної підготовки співробітників поліції в Польщі, зауважимо, що курси перепідготовки та підвищення кваліфікації керівного складу, на відміну від сучасних навчальних програм базового поліцейського

навчання, які передбачають вивчення основ менеджменту, більш ретельно підходять до розвитку умінь і навичок співробітників поліції, методів їх керівництва та адміністрування.

Отриманню додаткових знань офіцерами в галузі управління та вироблення навичок щодо їх застосування при керівництві персоналом поліції, організації проведення тих чи інших службових дій сприяє реалізація програм навчання ефективному менеджменту, яка передбачає вивчення таких тем, як: управління групами, мотивація співробітників, міжособистісні відносини, робота у стресі, вирішення конфліктних ситуацій, прийняття рішень і ефективне використання людських ресурсів.

Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок, система професійної підготовки кадрів поліції в Польщі характеризуються низкою принципів і додаткових заходів для фахівців поліції та формування їх правової культури. Реформування поліції спрямоване на зміну пріоритетів її діяльності – з державно-орієнтованих на суспільно-орієнтовані. Разом з тим ми переконуємось у тому, що запозичені правові традиції, ідеї та норми не цілком відповідають українським реаліям, не в усьому враховують культурологічні особливості суспільства, його моральні засади. Як наслідок – низька ефективність реалізації правових норм, невисокий рівень правопорядку. Тому при використанні зарубіжного досвіду ми не повинні його сліпо переймати, а пристосовувати до нашого сьогодення.

Список використаних джерел

1. Вишне夫斯基 А. Ф. Загальна теорія права / А. Ф. Вишне夫斯基, Н. А. Горбатюк, В. А. Кучинський під спільною. ред. А. Ф. Вишневського. – 2 вид. – Минск: Тесей, 1999. – 560 с.
2. Implementing Community-Based Policing / J. P. Brodeur. – 1998. – P. 146.
3. Hauer V. D. Police in Western Europe / V. D. Hauer. – Bonn, 1992.